

DIGITÁLNÍ AGENDA PRO EVROPU

Od roku 1995 stojí informační a komunikační technologie (IKT) za zvyšováním produktivity a hospodářským růstem v EU^[1]. V posledních třech desetiletích se v důsledku „konvergence technologií“ stírají hranice mezi telekomunikací, vysílacími službami a informačními technologiemi. Komise spustila v roce 2015 jednotný digitální trh s cílem realizovat hlavní legislativní návrhy, např. týkající se rozvoje elektronického obchodu, autorského práva, ochrany soukromí v odvětví elektronických komunikací, harmonizace digitálních práv, harmonizovaných pravidel DPH a kybernetické bezpečnosti.

PRÁVNÍ ZÁKLAD

Přestože Smlouvy neobsahují žádná zvláštní ustanovení týkající se IKT, EU může podnikat příslušné kroky v rámci odvětvových a horizontálních politik, jako jsou průmyslová politika (článek 173 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU)); politika hospodářské soutěže (články 101–109 SFEU); obchodní politika (členky 206 a 207); transevropské sítě (články 170–172); výzkum, technologický rozvoj a vesmír (články 179–190); sblížení právních předpisů pro lepší vytvoření a fungování vnitřního trhu (článek 114); volný pohyb zboží (články 28, 30 a 34–35); volný pohyb osob, služeb a kapitálu (články 45–66); vzdělávání, odborná příprava, mládež a sport (články 165 a 166) a kultura (článek 167). Všechny tyto prvky jsou klíčovými součástmi digitální Evropy.

CÍLE

V návaznosti na Lisabonskou strategii byla [Digitální agenda pro Evropu](#)^[2] jednou ze sedmi stěžejních iniciativ strategie Evropa 2020, které přijala Evropská komise. Tato agenda, která byla představena v květnu 2010, má definovat klíčovou úlohu, kterou bude používání IKT muset zastávat, má-li Evropa uspět ve svých ambiciózních cílech pro rok 2020. V zájmu zajištění spravedlivého, otevřeného a bezpečného digitálního prostředí postavila Komise [strategii pro jednotný digitální trh](#) následně na třech pilířích: zajištění lepšího přístupu spotřebitelů a podniků k digitálnímu zboží a službám v celé Evropě, vytvoření vhodných podmínek pro rozvoj digitálních sítí a služeb a maximalizaci růstového potenciálu digitální ekonomiky.

[1]Srovnávací přehled pokroku v oblasti Digitální agendy – <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/scoreboard>

[2]Digitální agenda pro Evropu – <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/europe-2020-strategy>

DOSAŽENÉ VÝSLEDKY

Od chvíle, kdy se dne 1. ledna 1998 otevřel telekomunikační trh volné hospodářské soutěži, a od počátku jeho provádění naplnila strategie pro jednotný digitální trh hlavní legislativní návrhy, které v ní byly vytyčeny jako priority.

První z nich měl za cíl zajistit lepší přístup spotřebitelů a podniků k digitálnímu zboží a službám v celé Evropě a zavést v EU rozvinutý systém práv uživatelů a ochrany spotřebitelů a podniků, mj. prostřednictvím těchto opatření:

- nižší ceny v oblasti [elektronických komunikací](#) a konec poplatků za roaming ke dni 14. června 2017 („roaming za cenu domácích podmínek“)^[3],
- lepší internetové připojení pro všechny s všeobecným základním širokopásmovým pokrytím, převážně díky rozvoji v oblasti mobilního a satelitního širokopásmového připojení, které umožňuje dosažení gigabitového připojení pro všechny hlavní socioekonomické aktéry harmonizovaným využitím [kmitočtového pásma 470–790 MHz v Unii](#) a zpřístupněním nového pásma pro mobilní internet 5G do roku 2020; společný harmonogram EU pro [koordinované zavedení komerčních 5G sítí v roce 2020](#); bezplatné bezdrátové internetové hotspoty pro občany a návštěvníky na veřejných místech v celé Evropě prostřednictvím programu WiFi4EU^[4]; vysoce kvalitní pásmo 700 MHz a fond pro širokopásmové připojení v rámci propojení Evropy (pro podporu infrastruktury digitálních sítí),
- lepší ochrana spotřebitelů v oblasti telekomunikací s právními předpisy upravujícími ochranu soukromí (směrnice 2009/136/ES) a ochranu údajů (směrnice 95/46/ES), dále vylepšená prostřednictvím nového regulačního rámce předpisů o ochraně údajů ([nařízení \(EU\) 2016/679](#) a [směrnice 2016/680](#)); posílení pravomocí Evropské agentury pro bezpečnost sítí a informací (ENISA)^[5] v návaznosti na přijetí [usnesení Parlamentu](#) ze dne 16. dubna 2013, po němž následoval [návrh Komise](#) a summit v Tallinnu; vytvoření internetové platformy pro řešení sporů mezi spotřebiteli a internetovými obchodníky^[6]; dále internetová platforma ([giponet.org](#)), která má pomoci učinit správu internetu demokratičtější a vstřícnější vůči uživatelům^[7]; [právní předpisy ve věci zeměpisného blokování](#) znemožňující přímou i nepřímou diskriminaci spotřebitelů kvůli jejich státní příslušnosti, místu bydliště či místu usazení při přeshraničních obchodních transakcích mezi obchodníky a zákazníky v EU; povolené způsoby užití materiálu chráněného autorským právem pro osoby s poruchami čtení; jednotné evropské číslo tísňového volání 112 ([směrnice 2009/136/ES](#)), linka 116000 pro pohřešované děti, poradenská linka pro děti 116111 a linka 116123 pro poskytování emocionální

[3]Společné prohlášení Rady Evropské unie, Evropského parlamentu a Evropské komise, které vydalo maltské předsednictví Rady dne 14. června 2017: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/STATEMENT_17_1590

[4]Přijaté Radou dne 9. října 2017: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2017/10/09/free-wifi4eu-internet-hotspots/>

[5][Nařízení \(EU\) č. 526/2013](#).

[6]Tato platforma je k dispozici na adrese: <https://ec.europa.eu/consumers/odr/main/?event=main.home2.show> a dodatečné informace lze nalézt na adrese: https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/consumers/resolve-your-consumer-complaint_cs

[7]Platformu spustila Komise ve spolupráci se Střediskem pro sledování globální politiky v oblasti internetu (GIPO) dne 22. dubna 2015.

podpory; a přiznání práva na změnu pevné linky nebo mobilního operátora do jednoho pracovního dne a současně práva ponechat si původní telefonní číslo, tj. přenositelnost čísla (směrnice 2009/136/ES).

Za druhé v zájmu vytvoření vhodných podmínek pro rozvoj digitálních sítí a služeb na úrovni EU zajišťuje Sdružení evropských regulačních orgánů v oblasti elektronických komunikací (BEREC) (zřízené [nařízením \(EU\) 2018/1971](#)) spolupráci vnitrostátních regulačních orgánů a Komise, přičemž podporuje osvědčené postupy a společné přístupy a zároveň se vyhýbá nedůsledné regulaci, která by mohla vést k narušení hospodářské soutěže na jednotném trhu v odvětví telekomunikací. Pokud jde o správu spektra, víceletý program politiky rádiového spektra určuje zaměření politik a cíle strategického plánování a harmonizace využití rádiového spektra. Tím se zajistí správné fungování vnitřního trhu v oblastech politik Unie souvisejících s využíváním spektra, jako jsou elektronické komunikace, výzkum, technologický rozvoj a vesmír, doprava, energetika a audiovizuální politika.

Za třetí je tu Digitální agenda pro Evropu, která usiluje o maximalizaci růstového potenciálu digitální ekonomiky skrze podporu digitálních dovedností a vysoce výkonnou výpočetní techniku, digitalizaci průmyslu a služeb, rozvoj umělé inteligence a modernizaci veřejných služeb^[8]. Byla rovněž přijata [nová pravidla pro přenositelnost digitálních služeb](#), která spotřebitelům na cestách do jiných zemí EU umožní přístup k on-line službám poskytujícím obsah, které si předplatili ve své domovské zemi. Tato pravidla začala platit dne 1. dubna 2018.

Pro EU představuje Evropa připravená na digitální věk jednu z klíčových priorit. Komise vydala v poslední době řadu sdělení týkajících se [umělé inteligence](#)^[9] a [datové strategie](#)^[10], ve kterých vyzdvihla vytvoření jednotného datového trhu, zejména pro průmyslová a obchodní data, jako klíčový faktor rozvoje digitální ekonomiky.

ÚLOHA EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Parlament je zastáncem rozhodné a vyspělé politiky v oblasti IKT, a pokud jde o přijímání legislativních návrhů v této oblasti, je velmi aktivní. Také soustavně přispívá k tomu, aby otázky týkající se IKT zůstaly v centru pozornosti, a to prostřednictvím zpráv z vlastního podnětu, otázek k ústnímu nebo písemnému zodpovězení, studií^[11], pracovních seminářů^[12], stanovisek a usnesení a rovněž prostřednictvím výzev k větší koordinaci úsilí členských států o rozvoj celoevropských služeb a k podpoře výzkumu a vývoje v oblasti IKT ze strany EU^[13].

[Parlament rovněž zdůraznil](#), že je nutné využívat spektrum v rámci digitální dividendy k dosažení širokopásmového připojení pro všechny občany EU, a zdůraznil, že je třeba přijmout další kroky k zajištění univerzálního a vysokorychlostního přístupu

[8]Estonský premiér Jüri Ratas na Tallinnském summitu k digitální problematice.

[9][COM\(2020\)0065](#).

[10][COM\(2020\)0066](#).

[11]Think Tank EP: <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/en/0083c7a4db/Think-Tank.html#studies>

[12]Výbory do Evropského parlamentu: <http://www.europarl.europa.eu/committees/en/events.html?id=workshops#documents>

[13]Všudypřítomný rozvoj jednotného digitálního trhu, studie vypracovaná pro Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů Evropského parlamentu, 2013: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/507481/IPOL-IMCO_ET\(2013\)507481_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/507481/IPOL-IMCO_ET(2013)507481_EN.pdf)

k širokopásmovému připojení a rovněž digitální gramotnosti a odborných znalostí všech občanů a spotřebitelů. Parlament současně důsledně podporuje [technologickou neutralitu](#), „neutralitu sítí“ a „internetovou svobodu“ pro evropské občany, ale také opatření týkající se přístupu ke službám a aplikacím a jejich využívání prostřednictvím telekomunikačních sítí, jež musí zohledňovat základní práva a svobody občanů. Tato opatření musí zároveň zajistit, aby poskytovatelé internetových služeb nesnižovali schopnost uživatelů využívat služeb k prohlížení obsahu či aplikací nebo používat služby dle svého výběru^[14].

Parlament tyto záruky systematicky konsoliduje formou právních předpisů. Stojí v čele odstraňování překážek na jednotném digitálním trhu a modernizace telekomunikačních předpisů EU, pokud jde o současné digitální a datové produkty a služby, aby se v co největší míře digitalizovala evropská odvětví služeb, což povede k vytvoření nových pracovních míst a příležitostí. Zaměřuje se proto na posílení přeshraničního obchodu, harmonizaci pravidel pro digitální smlouvy a zaručení dostupnosti služeb přeshraničního dodávání balíků a podporuje volný pohyb neosobních údajů a provedení jednodušších postupů pro přiznání k DPH. Parlament proto zlepšil všeobecný přístup k datům a jejich přenos stanovením norem neutrality sítě, harmonizací využívání frekvenčního pásma 470–790 MHz, podporou bezplatného připojení k bezdrátové místní síti pro všechny ve městech i na venkově (Wifi4EU), investicemi do vysoce výkonné výpočetní techniky a cloudových služeb pro vědu (Evropský cloud pro otevřenou vědu) a odstraněním poplatků za roaming na území EU. Parlament inicioval a dokončil důležitou legislativní práci na [opatřeních ke snížení nákladů na budování vysokorychlostních sítí elektronických komunikací](#)^[15] a na [nařízení o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu s cílem usnadnit elektronické obchodování](#).

Parlament dále úspěšně dokončil legislativní práci na zlepšení ochrany údajů, jež zahrnovala reformu [rámce v oblasti ochrany údajů a pravidel pro kybernetickou bezpečnost](#), schválení vytvoření evropského bezpečnostního rámce IKT, plán certifikace IKT v EU, podporu investic do základních průmyslových kapacit kybernetické bezpečnosti, zaručení účinného uplatňování ochrany fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů jako základního práva ([směrnice \(EU\) 2016/680](#)) a ochranu fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a včetně volného pohybu těchto údajů ([nařízení \(EU\) 2016/679](#)). Uvedené nařízení má za cíl napravit roztříštěnost v provádění ochrany údajů v rámci Unie, právní nejistotu a situaci, kdy je u veřejnosti široce rozšířen názor, že existují značná rizika pro ochranu fyzických osob, zejména pokud jde o činnosti prováděné online. Výbor EP pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE) nedávno hlasoval pro předpisy o respektování soukromého života a ochraně osobních údajů v elektronické komunikaci, které by měly pomoci podnikům^[16].

Parlament bedlivě sleduje, jak Komise postupuje s prováděním plánu strategie pro jednotný digitální trh, a přijal v této souvislosti usnesení s názvem „[Směrem k Aktu](#)“

[14][Usnesení Evropského parlamentu](#) ze dne 17. listopadu 2011 o otevřeném internetu a neutralitě sítí v Evropě

[15][Směrnice 2014/61/EU](#).

[16][COM\(2017\)0010](#).

[o jednotném digitálním trhu](#)“. V současné době Parlament provádí rozsáhlou legislativní činnost v oblasti návrhů, jež byly představeny jako navazující na strategii pro jednotný digitální trh a uvedené usnesení, přičemž se zabývá otázkami, jako je neopodstatněné zeměpisné blokování^[17], přeshraniční dodávání balíků^[18], přeshraniční přenositelnost on-line služeb poskytujících obsah^[19], revize nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele^[20], audiovizuální mediální služby^[21], smlouvy o prodeji zboží online a jinými prostředky na dálku^[22] a smlouvy o poskytování digitálního obsahu^[23].

Mariusz Maciejewski / Kristine Næss / Frédéric Gouardères / Arthur-Edouard Hess
04/2020

[17][COM\(2016\)0289](#).

[18][COM\(2016\)0285](#).

[19][COM\(2015\)0627](#).

[20][COM\(2016\)0283](#).

[21][COM\(2016\)0287](#).

[22][COM\(2015\)0635](#).

[23][COM\(2015\)0634](#).

